

RĪGAS KOMERCSKOLA

Tālmācības vidusskola 1.–12. klasei

**Bērns saka,
ka nepatīk
skola!**

**Ko darīt
vecākam?**

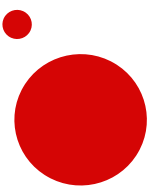
Ir bērni, kuriem kādā brīdī rodas nepatika pret skolu. Iemesli var būt dažādi, kā arī nevēlēšanās doties uz mācību iestādi var izpausties dažādi. Apskatīsim visbiežākos iemeslus, kādēļ bērni nevēlas doties uz skolu un ko vecāki var darīt, lai šos iemeslus novērstu

1.

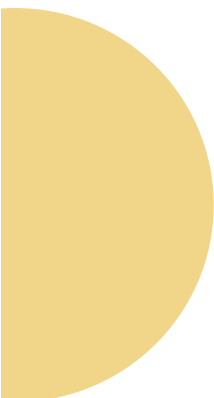
Bērnā var sākt nepatikt skola, jo nepadodas kāds priekšmets vai vairāki (iespējams, mācību temps ir par ātru), kas liek justies slikti, īpaši, ja tiek saņemti nepatīkami komentāri no skolotājiem vai klasesbiedriem. Vecāki var palīdzēt atbalstot bērnu, iedrošinot - tādā veidā ceļot viņa pašvērtējumu. Ja nepieciešams, vecākam jāmeklē iespēja, kā bērns var apgūt mācību vielu, ko nav izdevies apgūt - lūgt skolotāju mācīt apgūstamo vielu lēnākā tempā, vai apmeklēt individuālās nodarbības, konsultācijas. Ļoti svarīgi ir veidot pozitīvu attieksmi pret skolu kopumā, lai bērns būtu motivēts nepadoties un censties apgūt mācību vielu.

✗ Vecāki nedrīkst iebiedēt bērnu! Piemēram, sakot, ka, ja viņš neapgūs šo mācību priekšmetu, kas bērnam nepadodas, viņš nevarēs strādāt noteiktā profesijā, vai saņems sliktu atzīmi un paliks šajā klasē uz “otru gadu” un tad klases biedri par viņu smiesies. Šāda veida iebiedēšana bērnu nemotivē mācīties, bet sagādā vēl lielāku stresu par šo situāciju un nekādā veidā nemazinās nevēlēšanos doties uz skolu.

Psihologi ir izpētījuši, ka iebiedējot bērnus saistībā ar skolu, tas var novest pie pastiprinātas **vēlēšanās** izolēties, kas vēl vairāk veicina nevēlēšanos iet uz skolu un socializēties kopumā. Kā arī šāda veida pieeja rada lielu emocionālo slodzi bērnam, kas var negatīvi ietekmēt bērna garīgo veselību.

Ir bērni, kuriem nepatīk skola, jo viņiem skolā ir garlaicīgi. Tas var būt saistīts ar mācību procesu un tempu, kas kādai daļai skolēnu ir par lēnu, jo viņi mācību vielu ir spējīgi apgūt ātrāk par saviem vienaudžiem. Šāda situācija primāri būtu jāpamana skolotājam, kas bērnam dotu uzdevumus, kuri ir sarežģītāki un tādā veidā veicinātu skolēna spēju pilnveidošanu. Šāda pieeja ir svarīga, lai mācību saturs atbilstu bērnu mācīšanās vajadzībām. Ja skolā šāds risinājums netiek piedāvāts, vecākiem būtu jāmeklē privārskolotājs, kas strādātu pie bērna talanta attīstīšanas ārpus mācību stundu laika, vai jādomā par skolas maiņu, atrodot skolu, kuras skolotājiem ir pieredze darbā ar talantīgiem bērniem.

Bērni var justies neiederīgi skolā, ja viņiem ir konflikti ar citiem skolēniem, skolotājiem vai vienkārši neizdodas izveidot draudzīgas attiecības ar klasesbiedriem, kas liek justies vientuļi un nerada vēlmi atrasties šādā vidē. Vecāki var palīdzēt, nodrošinot atbalstu un veselīgu komunikāciju starp bērnu, skolu un iesaistītajām personām. Dažreiz ir nepieciešama arī ārēja palīdzība, piemēram, skolas vai kāds cits bērnu psihologs. Ja nav iespējams risinājums, vecākam būtu svarīgi “neatstāt visu kā ir” cerībā, ka lietas mainīsies pašas no sevis, bet meklēt iespēju mainīt skolu, vai mācību formu, par prioritāti liekot sava bērna emocionālās vajadzības un drošību.

✗ Vecākiem nevajadzētu salīdzināt savu bērnu ar citiem bērniem, piemēram, sakot: “Ievai patīk iet uz skolu, bet Tev nepatīk”, vai biedēt sakot: “Ja Tu neiesi uz skolu, tad Tev vispār nebūs draugu” vai kā savādāk bērnu iebiedēt modelējot dažādas nepatīkamas situācijas, kas būs, ja bērns neies uz skolu.

Bērniem var sākt nepatikt skola, ja viņš ir noguris un viņam ir parāk maz laika **kvalitatīvai atpūtai**. Vecāki var palīdzēt, nodrošinot bērnam nepieciešamo atpūtu, regulāru miegu un veselīgu dzīvesveidu, kas veicinās bērnam labu noskaņojumu un motivāciju skolai. Bērni bieži vien nespēj kontrolēt savas vēlmes pēc datorspēlēm vai citām aktivitātēm, kas aizņem ļoti daudz laika, tādā veidā samazinot laiku miegam. Tas pats ir ar neveselīgu uzturu. Vecāki ir tie, kas spēj novērtēt, vai pārtika, ko ēd viņu bērns ir veselīgs. Vecāki arī var izvērtēt, vai nav paši savam bērnam “uzspieduši” aktivitātes vai pulciņus, kas aizņem tik daudz laika, ka bērnam neatliek laika atpūtai.

4.

Bērniem var nepatikt skola arī tad, ja viņi **jūtas neizprasti, neatbalstīti vai nenovērtēti mājās**. Šāda situācija var rasties, ja vecāki neinteresējas par bērna ikdienu - mācībām, attiecībām ar vienaudžiem, panākumiem ārpusskolas aktivitātēs, vai bērna emocionālo stāvokli kopumā. Vecākiem ir jādara viss, lai radītu mājās veselīgu un atbalstošu vidi, kurā bērns jūtas drošībā, mīlēts un atbalstīts. Ir svarīgi sarunāties ar savu bērnu, lai uzzinātu par viņa vajadzībām un problēmām.

Ja bērns nevēlas iet uz skolu, iespējams viņam ir kāds cits iemesls, kas nav minēts pie populārākajiem iemesliem, kurus aprakstījām augstāk. Piemēram, kā vēl vienu iemeslu, varam minēt **disleksiju** vai **diskalkuliju**.

Disleksija pēc neoficiāliem datiem skar aptuveni 10 000 bērnus Latvijā un, iespējams, šādu bērnu skaits ir pat lielāks (oficiālu datu Latvijā nav). Disleksija izpaužas kā specifisks spēju un traucējumu sakopojums, kas ietekmē kādu no cilvēka mācīšanās procesiem – lasīšanu, pierakstīšanu, pareizrakstību vai runāšanu. Šiem traucējumiem nav saistības ar bērna intelektu – cilvēkiem ar disleksijas traucējumiem ir vidēji vai augsti intelektuālo spēju rādītāji. Kā arī bieži šiem cilvēkiem piemīt kāds īpašs talants, spējas – piemēram, augstā līmenī attīstīts radošums, problēmu risināšanas spējas, laba telpiskā uztvere vai spēcīga intuīcija.

Pasauē ir ļoti daudz veiksmīgu un slavenu cilvēku dažādās jomās, kuriem ir (vai bija) disleksija. Kā piemērus varam minēt:

- **Elviss Preslijs** (Elvis Presley) - sasniedza milzīgu popularitāti ar savu mūziku un kļuva par vienu no ietekmīgākajiem mūziķiem visos laikos.
- **Tomass Edisons** (Thomas Edison) - amerikāņu izgudrotājs, zinātnieks un uzņēmējs, daudzu tehnisko izgudrojumu autors.
- **Ingvars Kamprads** (Ingvar Kamprad) - zviedru uzņēmējs, kurš 1943. gadā izveidoja mājas interjera preču veikalu IKEA.
- **Toms Krūzs** (Tom Cruise) - viens no slavenākajiem aktieriem pasaulē.
- **Ričards Brensons** (Richard Branson) - britu uzņēmējs un filantrops.
- **Tomass Džeikobs Hilfigers** (Tommy Hilfiger) - amerikāņu modes dizainers. T. Hilfigers ir pazīstams ar zīmolu "Tommy Hilfiger".

Šis ir tikai neliels skaits veiksmīgu cilvēku, kuri pierāda, ka disleksija nav šķērslis savu mērķu sasniegšanai un veiksmīgai dzīvei kopumā. Gluži pretēji, daudzi cilvēki ar disleksiju ir inovatīvi risinājuši problēmas un sasnieguši lielus panākumus savās jomās. Tāpēc, ja kādam ir disleksija, nav iemesla baidīties no izaicinājumiem un sapņiem.

Vairāk informācijas par disleksiju lasiet veselapasaule.lv

Diskalkulija jeb rēķināšanas grūtības ir viens no specifisko mācīšanās traucējumu veidiem, kas skar 3 - 8% cilvēku. Diskalkulija ir stāvoklis, kas ietekmē to, kā smadzenes uztver un apstrādā skaitļus. Personām, kurām piemīt diskalkulija, ir grūtāk veikt uzdevumus, kurus citi uzskatītu par vienkāršiem, piemēram, nolasīt pulksteni vai veikt vienkāršus aprēķinus. Ja rēķināšanas grūtības (diskalkulija) netiek savlaicīgi diagnosticēta, bērnam no mazotnes paliek par sevi zems pašvērtējums, viņš pieņem apkārtējo viedokli un tas ietekmē visu viņa tālāko dzīvi. Savukārt savlaicīgai rēķināšanas grūtību diagnosticēšana ļauj vecākiem koriģēt sava bērna apmācību metodiku (piesaistīt privātskolotāju, vai izvēlēties piemērotāku skolu, kurā ir individuāla pieeja un izpratne par to, kāda pieeja ir vispiemērotākā bērnam ar rēķināšanas grūtībām).

Pasaulē slaveni cilvēki ar diskalkuliju:

- **Bils Geits** (Bill Gates) - uzņēmējs, filantrops, investors un programmētājs, Microsoft korporācijas līdzdibinātājs.

- **Bendžamins Franklins** (Benjamin Franklin) - amerikāņu rakstnieks, izdevējs, politologs, politiķis, izgudrotājs, zinātnieks, pilsoņu aktīvis, kareivis un diplomāts. Viens no ASV dibinātājiem.
- **Hanss Kristians Andersens** (Hans Christian Andersen) - dāņu rakstnieks. Viens no pazīstamākajiem pasaku autoriem pasaules literatūrā.

Arī šie ir tikai daži piemēri veiksmīgiem cilvēkiem ar rēķināšanas grūtībām. Viņu un citu diskalkulijas skartu cilvēku sasniegumi pierāda, ka diskalkulija nav šķērslis savu mērķu sasniegšanai un veiksmīgai dzīvei.

Vairāk par diskalkuliju:

diskalkulija.lv un veselapasaule.lv

✗ Ja bērnam ir disleksija vai diskalkulija, **vecāki nedrīkst pārmest, kritizēt, vai sodīt par to, ka rēķināšana, lasīšana, runāšana vai rakstīšana bērnam sagādā grūtības.** Tas bērnam var radīt lielu spriedzi, zemu pašvērtējumu un vēl vairāk apgrūtināt mācību procesu.

Materiālu sagatavoja Tālmācības vidusskola "Rīgas Komercskola".

Piesakies Atvērto durvju dienai un uzzini visu par mācībām Rīgas Komercskolā

Pieteikties šeit